Вступ до Книги ПЛАЧ ЄРЕМІЇ

Назва книги означає «плач вголос» або «голосіння» і походить від процесу оплакування, коли людина дає вихід своєму горю й болю за допомогою слів. Книга складається з п'яти похоронних поем, написаних ритмічним розміром похоронного співу. Її авторство приписують Єремії, завдяки чому він і отримав відзнаку «пророка, що плаче». Перші чотири поеми побудовані за принципом акростиха (тобто кожен вірш починається зі слова, перша літера якого послідовно відповідає літері єврейського алфавіту). У третій поемі кожній букві алфавіту присвячено по три вірші. П'ята поема – це заключна молитва.

Зміст

1	Стан зруйнованого Єрусалиму
2	Переказ нападу Вавилону на Єрусалим і Божого гніву
3	Скорбота Єремії та Бог втіхи
4	Опис облоги
5	Спокутна молитва Єремії та благання за народ

Головна тема

Книга оплакує зруйнування Єрусалиму та храму вавилонцями в 586 році до н.е. У п'яти поемах виражена глибока скорбота через лихо, яке спіткало народ Ізраїлю. Вона благає про настання кращих днів, коли люди повернуться до Бога і їхні життя відновляться. За своїм застосуванням, книга висвітлює належне ставлення до непослуху, результатом якого стає покарання та спустошення, а також надію на виправлення та милосердя. Але навіть посеред життєвих лих, «з Господньої милості ми не викінчені, бо не вичерпалося Його милосердя» (3:22).

Спеціальний розділ

ОЗНАКИ БОГА 2

1:7 аУ Вульгаті – *його суботи.*

1:8 аВ Септуагінті та Вульгаті – *переміщеним* або *видаленим.*

1:14 аЗа масоретським текстом і Таргумом; в Септуагінті, сирійських перекладах і Вульгаті – *наглянуто.*

2:20 аУ Вульгаті – *у п'ядь завдовжки.*

[3:43] *Дивіться стор. 9 коментарів до Книги Ісуса Навина щодо того, що Божий праведний суд не є проявом нелюбові.*

3:65 аЗа єврейською традицією – *сумом.*

4:7 аАбо *шляхетні*

4:16 аВ Таргумі – *гнів.*

ОЗНАКИ БОГА

Незалежне існування

- Бог не від кого не залежить і нікого не потребує для Свого існування.
  - Дії 17:25 – «Він не приймає служіння людських рук, – тому що не потребує нічого, оскільки Сам дає всім життя, дихання й усе».

Вічність

- Бог не має ні початку, ні кінця. Він вічний.
  - Ісаї 40:28 – «Господь – вічний Бог!».
  - Псалом 89:2 – «Від віку й до віку Ти – Бог».
  - Вихід 3:14 – «Я є Той, Хто Є».

Милосердя і доброта

- Бог виявляє до нас доброту.
  - 2 Хронік 30:9 – «Господь, ваш Бог, – милосердний і милостивий».
  - 1 Петра 2:3 – «Господь добрий».

Святість

- Бог чистий, морально досконалий і не має духовних вад. Через Свій моральний і духовний статус Він окремий і відмінний від усього і всіх.
  - Вихід 15:11 – «Хто… подібний до Тебе, Господи? О, прославлений у святості…»
  - Левіт 19:2 – «Я, Господь, ваш Бог, – святий».
  - 1 Івана 1:5 – «Бог є світло, і в Ньому немає жодної темряви!»
  - Числа 23:19 – «Бог не людина, щоб говорити неправду, Він – не людський син, щоб жалкувати. Хіба Він скаже і не зробить? Скаже – і не дотримає цього?» (Див. також 1 Самуїла 15:29; Тита 1:2).
  - Аввакума 1:13 – «Надто чисті [Твої] очі, щоб глядіти на зло, і дивитися на біди не можеш».

Іманентність (присутність у фізичному світі)

- Божа присутність у світі є явною.
  - Дії 17:28 – «У Ньому ми живемо, рухаємося та існуємо».
  - Ісаї 6:3 – «Уся земля наповнена Його славою!» (Див. також Римлян 11:36)

Незмінність

- Бог не змінюється. Він залишається незмінним у Своїй безкінечності – Своїй природі, сутності, характері та ознаках.
  - Малахії 3:6 – «Я – Господь, і Я не змінююся».
  - Євреїв 13:8 – Він «учора, сьогодні й навіки Той Самий!» (Див. також Псалом 101:28; Євреїв 6:18; Якова 1:17).

Незбагненність

- Бога неможливо познати повністю.
  - Ісаї 40:28 – «Його розум не можна дослідити!»

Безтілесність

- Бог є дух – не тіло. Він є духовною Істотою (тому не намагайтеся створити Його образ!)
  - Івана 4:24 – «Бог є дух».

Безкінечність

- Бог не обмежений у всіх Своїх ознаках.
  - Він не обмежений у часі (Псалом 89:3).
  - Він не обмежений у просторі (Псалом 138:7–8).
  - Він не обмежений у силі (Матвія 19:26).
  - Він не обмежений у знанні (Євреїв 4:13)

Ревність

- Богу притаманне ревне бажання захистити те, що праведне – наприклад, Свої стосунки зі Своїм народом.
  - Вихід 20:5 – «Не поклонятимешся їм і не служитимеш їм. Адже Я – Господь, Бог твій, Бог ревнивий». (Див. також Числа 25:1–18).

Вседоброзичливість (безмежна любов)

- Богу притаманна безкорислива жертовна турбота і піклування про найкращі інтереси людей.
  - 1 Івана 4:16 – «Бог є любов».

Всемогутність

- Бог є всесильним. Він – «Бог Вседержитель» (*Ель Шаддай*), Якому підвладне все, що можливо зробити в Його безмежній могутності (Йова 42:2; Марка 10:27).
  - Матвія 19:26 – «для Бога все можливе».
  - Єремії 32:27 – «Ось, Я – Господь, … Чи для Мене щось заважке?»

Всюдисутність

- Богу відоме все, що відбувається повсюди – у фізичному чи в духовному світі.
  - Псалом 138:7–8 – «Куди піду від Твого Духа і куди втечу від Твого обличчя? Якщо підіймуся на небо, – Ти там. Якщо зійду в шеол – і там Ти».
  - Приповісті 15:3 – «На кожному місці – Господні очі: вони бачать і злих, і добрих» (див. також Приповісті 5:21).
  - 1 Царів 8:27 – «ось, неба і неба небес не достатньо для Тебе».

Всемудрість

- Бог є всемудрим.
  - Римлян 11:33 – «О, глибино багатства, премудрості й знання Божого!»
  - Римлян 16:27 – Бог єдиний є «премудрим».

Всезнання

- Бог є всезнаючим. Він знає все, що можна знати. Він навіть знає, про що думає кожна людина на землі (1 Хронік 28:9). Йому відома кількість зірок, волосся на голові кожної людини і кожний малий птах, який падає на землю (Матвія 10:29–30). Він знає минуле, теперішнє і майбутнє. Його знання досконале.
  - Євреїв 4:13 – «немає створіння, яке б сховалося від Нього, але все оголене й відкрите перед Його очима, – Йому дамо звіт!»

Єдність

- Бог є однією єдиною істотною єдністю. Він є єдиним у Своїй божественній сутності – і в той самий час існує в трьох окремих відмінних Іпостасях, які утворюють єдине Божество (Римлян 1:20; Колосян 2:9) – Отця, Сина і Святого Духа (Матвія 3:16–17; 28:19; 2 Коринтян 13:14; Івана 14:26).
  - Второзаконня 6:4 – «Господь, наш Бог, – Господь єдиний».

Терпіння / довготерпіння

- Бог чекає на людей, даючи їм достатньо часу прийняти правильні рішення й привести своє життя до ладу (Римлян 2:4). Він довго терпить людей (1 Петра 3:20; 2 Петра 3:9).
  - Псалом 102:17 – «Господнє ж милосердя від віку й до віку».

Праведність

- Бог справедливий і безпристрасний. Він не дивиться на обличчя і не має упереджень. Він завжди правий. Кожна Його дія належна і правильна. Він ніколи не чинив неналежно.
  - Дії 10:34 – «не на обличчя дивиться Бог».
  - Римлян 2:11 – «не зважає Бог на обличчя».
  - Псалом 10:7 – «Бо праведний Господь, Він полюбив праведність».

Суверенність

- Бог є абсолютним верховним Правителем і Володарем матеріального і духовного світу. Все і всі належать Йому як верховному Властителю.
  - 1 Хронік 29:11–12 – «Тобі, Господи, величність, сила, краса, слава і могутність, бо усе, що на небі та на землі – Твоє, Господи, – царство і той, хто піднімається над усіх на голову. У Тебе багатство і слава, Ти всім володієш, у Твоїй руці сила і міць, і у Твоїй руці великим учинити і укріпити все!»
  - Ісаї 45:18 – «Я Господь, і немає більше *іншого*!»
  - Ісаї 46:9–10 – «Я – Бог, і немає іншого Бога, такого, як Я… Моя рада встоїть, і все, що Я забажаю, Я вчиню».

Трансцендентність

- Бог виходить за межі простору і не підпадає під його обмеження.
  - Ісаї 57:15 – «так говорить Всевишній, Всеславний, Який живе навіки, Святий Його ім'я. – Я спочиваю на висотах».

Гнів

- Бог має відповідну зневагу до зла і реагує на нього відповідно правильним проявом гніву. На відміну від людського гніву, Божий гнів неемоційний, безособовий і відповідний за масштабом і тривалістю.
  - Римлян 1:18 – «гнів Божий з'являється з неба на всяку безбожність і неправедність людей».
  - Вихід 15:7 – «величчю Своєї слави Ти скидаєш Своїх супротивників. Ти посилаєш Свій гнів».
  - Івана 3:36 – «Хто вірить у Сина, той має вічне життя, а хто в Сина не вірить, той життя не побачить, але Божий гнів перебуває на ньому».
  - Примітка: святість Бога відображається в Його правосудді та проявляється в Його гніві. (Дивіться також Євреїв 3:10, 17; Псалом 2:12; 7:12; Езри 9:14–15).